

Ühing varaste vastu

Varastega kimpus olevas Karksi vallas patrullivad vabatahtlikud plaanivad luua mittetulundusühingu, et nad saaksid oma tegevuseks toetust küsida.

LK 3

Meister käis künnimehi õpetamas

Läinud neljapäeval, päev enne Olustvere künnivõistlusi, korraldati selle mõõduvõtu kohtunikele esimest korda õppepäev. Näpunäiteid jagas šotlane Ian Daniel, kes on kündnud alates 1950. aastatest ja võitnud mitu Šoti meistri karikat.

LK 8

Põhjarannikul on ilusad mehed, kes kannava ainult ilusaid rõivaid. Meie kanname Hugo Bossi.

SEAKÜLA SIMSON, kunstnik, kes kandis Viljandis näituse avamisel SS-i mundrit

LK 3

Sakala juhtkirj

Mulgid on visad kukrut paotama

LAULUVÄLJAK

Kui kõik laabub, on kultuurirahval novembris põhjust Viljandi lossimägede veerel rõõmulaul lahti lüüa, sest valmis saab mitu aastakümnet igatsetud uus laululava koos avara tantsuovaali ja hädatarvilike abiruumidega.

Et lauluväljak on koht, kuhu kõigi siinsete valdade ja linnade rahvakultuurikollektiivid tavatsevad suve hakul ühisele suurele peole koguneda, soostus enamik maakonna omavalitsusi Viljandile abikäe ulatama ning osa ehituse maksumusest enda kanda võtma. Ainsana pole oma jah-sõna öelnud Abja ja Karksi valla mulgid.

LK 4

Kerkiv lauluväljak erineb vanast nagu öö päevast. Seetõttu pole sugugi tavatu, et juhuslikud möödujad kausikujulise ehitusplatsi serval peatuvad ja all toimuvat ainiti piidlema jäävad.

ELMO RIIH

Koolitus Soomes töötamiseks
SOOME TÖÖOHUTUSKAART
HOTELLIS CENTRUM
(Tallinna 24, Viljandi)
4.10.2013

Hind 92 €
Tondi Koolituskeskus
www.koolitamine.ee TEL +372 56 44 054

UUED ARVUTIKOTID
Iga kotiga kaasa maasikas!
Arvutisalong
Lossi 20, tel 433 0070
www.tttarkvara.ee
t tarkvara

TAMREX

SNICKERS WORKWEAR
kootud logomüts

art 9084/0400

HIND 13 €

TAMREX Hi-Vis
talvejope

art 775-6618

HIND 99 €

TAMREX WinterPRO
talvekindad

art 44-384

HIND 19.90 €

TAMREX Hi-Vis
talvepüksid

art 776-6618

HIND 79 €

COFRA Muspell
talvesaapad

art 13500

HIND 129 €

Reguleeritav ja eemaldatav kapuuts

Pehmest fiisist vooder

Kõrge krae kaitseb tuule eest

Kvaliteetne OPTI tõmbulukk

Mahukad rinnataskud

Töötõenditasku

Lõige tagab vaba liikumise

Kvaliteetsed õmblused

Mahukad lukuga küljetaskud

Pikendatud seljaosa

Õli- ja mustust-hülgav kangas

Soe vatiinvooder

Funktsionaalne reietasku

3M helkurribad

Vastupidav Carrington-kangas

Põlvekaitsmetetaskud

Tugevast Cordura-kangast sääre alumised servad

KVALITEETNE TÖÖRIIE ROKIB TÄIEGA!

TAMREX

COFRA
BORN TO WORK

Tamrex'i nime kandvaid tooteid iseloomustavad hea materjalide valik, toodete kasutusmugavus, funktsionaalsus, nutikus ja orienteeritus detailidele. Mõistliku hinna ja kõrge kvaliteedi taga on aastatepikkune pühendumine kliendi vajaduste kaardistamisele ja parimate lahenduste leidmisele. Tamrex'i oma tootesarjast leiab head hinda ja kvaliteeti hindav klient töökindad, tööriided ja tööjalanõud, aga ka mitmed isikukaitsevahendid, suitsuandurid, efektiivsed tulekustutid, tuletekid, esmaabikomplektid jpm.

Hinnad sisaldavad käibemaksu 20% ja kehtivad kuni 31.12.2013 või kuni kaup jätkub!

JUHTKIRI

Kahest murest üks

Plaan rajada Viljandi uus haigla Musta teele aiandi asemele — juhul muidugi, kui selleks raha lei-takse — paneb inimesi igati ootus-päraselt küsima: kas ravila kolimi-sel ühest linna servast teise on ikka mõtet?

Praeguse hoonega pole rahul ei haigla töötajad ega ka patsiendid. Kui kitlikandjad ja nende ülemu-sed kurdavad halva majaplaani ja liiga suurte ülalpidamiskulude üle, siis need, kellele aitamiseks on haigla mõeldud, kiruvad selle vilet-sat asukohta.

Kuniks pole uut hoonet ehitatud, ei lahene kumbki mure. Ühest ko-hast teise maja ju ei tõsta ning asja-tundjate kinnitust mööda pole seda võimalik moodsaks ja optimaalseks muuta. Viimasena nimetatud tööka ei näi paljud inimesed endale veel teadvustanud olevat.

Juhul kui uus haigla Musta teele tuleb, jääb patsien-tide mure püsima.

Haigla personalile muret tege-vad aspektid Musta teele ehi-tatav uus hoone seega lahendaks. Sinna saaks rajada täpselt sellise suuruse ja ruumiloogikaga maja, nagu vaja. Ning et vajadus uue haiglahoone järele on möödapääs-matu, tulebki tõdeda: ka Musta tee-le haigla ehitamisel on mõtet.

Samal ajal peab nentima, et juhul, kui haigla sinna tuleb, jääb patsienti-de mure püsima. Musta tee võib ju olla bussijaamale tunduvat lähemal kui Jämejala, kuid vahemaa on siiski piisav selleks, et haige inimene sinna jala minna ei jaks. Kahest murest saaks seega lahenduse üks.

Võimaluse tuua uus haigla Vil-jandi kesklinna tervisekeskuse juur-de vahetas linnavalitsus sisuliselt Sakala keskuse vastu. Nimelt paigu-tati tervisekeskuse müügist saadud raha niinimetatud roosa maja re-mondisse. Kas see liigutus oli õige või mitte, sõltub juba hindajast.

REPLIIK

Tühjenev turuhoone

Loomulikku toitu hin-dava inimesena ostan toiduained, kui vähegi või-malik, turult või ökopest. Viljandi turuhoones kah-juks maheliha ei müüda, see-eest on seal Pajumäe talu lett, kust saab kvali-teetset piima ja sellest val-mistatud kaupa.

Kunagi püüdis üks talu turuhoones oma põllusaadusi müüa, aga ilmselt ei majandanud ära ja lahkus õige kiiresti. Parim lahendus oleks leida usaldusväärne talunik, kes ei pritsi oma põldu kümme korda suve jooksul, ning temalt kartulid, porgandid ja muu vajalik kogu talveks ära osta. Pa-raku pole paljudel linnainimestel nende säilitamiseks sobi-vat keldrit.

Turuhoone omanike äriplaan jääb aga mõistetamatuks. Seal kauplevad ettevõtted kurdavad suure rendihinna üle ja otsivad odavamaid paiku. Paljud on ka leidnud, sest pooled letid on juba praegu tühjad.

Miks ei võiks turuhoonesse odavama kuumaksuga roh-kem müüjaid meelitada, nii et seal käiks taas elav kauplemi-ne, pakutaks toiduaineid, mida mujalt ei leia, ja viljandlas-tel oleks põhjust sinna ostma minna? Või liigutakse jonna-kalt uste lõpliku sulgemise poole?

TIINA SARV
Sakala
433 0047

KOHALIKE OMAVALITSUSTE VALIMISED

KOLGA-JAANI VALD 20. OKTOOBRI

SAKALA USUTLEB KANDIDAATE

Mida teha, et Kolga-Jaani vald kolme tõmbekeskuse, Põltsamaa, Tartu ja Viljan-di vahel tulevikus verest tühjaks ei jookseks?

KALEVI KAUR
Isamaa ja Res Publica Liit

Tõsi, nimetatud keskused on Kolga-Jaani valla elanikele olulised tööalase pendelrände sihtkohad, sest asuvad suhteli-selt lähedal ja kõigis neis on ta-suvaid töökohti nii naistele kui meestele. Samas käib vastupi-dine tööalane pendeldamine nendest kolmest tõmbekesku-sest Kolga-Jaani ja Leie suu-nas.

Minu arvates ei ole maini-tud keskused märkimisväärsed vallast lahkumise põhjustajad. Meile on probleemiks Tallinn ja selle lähiümbrus ning edasi juba Soome ja muu Euroopa oma palju tasuvamate töökoh-tadega.

Oleme püüdnud toimetada Kolga-Jaani vallas nii, et meie inimestele oleksid tagatud va-jalikud avalikud teenused ja

siin oleks turvaline elada nii noorel kui vanal.

Töötame selle nimel, et kõi-gile valla lastele oleks tagatud tasuta lasteaiakoht, et põhikool asuks kodukoha lähedal ja et eakate hoolekandeaasutused pa-kuksid turvalist elupaika oma koduvallas. Tagame valla laste-le huvihariduse kättesaadavuse ja parandame vaba aja veetmi-se võimalusi isamaaliste noor-teorganisatsioonide kaudu.

Panustame külakogukonda-de ja kohalike mittetulundus-ühingute tegevusse kodupaiga arendamisel. Teeme koostööd naabritega piirkonna kui tervi-ku arendamisel. Tagame selle, et talvel pääseks iga taluni lu-mest vaba teed mööda, ja panus-tame valla teede korrashoidu.

Leiame, et kohalik büro-kraatia ei tohi olla ettevõtjate ja kodanike tegevust takistav, vaid peab olema abistav ja toe-tav plaanide elluviimisel. Oma-valitsuse tegevus peab olema aus ja avalik ning vallarahvale arusaadav.

Tahame teha tööd selle ni-mel, et Kolga-Jaani vald oleks

parim paik kohaliku ettevõtlu-se arendamiseks, laste kasva-tamiseks ning elamiseks nii noorele kui vanale keset kau-nist Eestimaa loodust soode ja rabade vahel Võrtsjärve põh-jakaldal.

ANDRES ANT
Keskerakond

Kolga-Jaani vallas elavad maa-lähedased inimesed. Selleks et noored oma kodukanti jääksid ja siin oma juuri kinnitaksid ning siinsed pered linnadesse ei koliks, tuleb säilitada koha-likke koole ja lasteaedu ning korrigeerida ühistranspordi teenust.

Keskerakond seisab selle eest, et kõikidesse maakonda-desse tuleks tasuta ühistrans-port, mis teeb kättesaadava-maks nii töökohad kui ka kau-banduskeskused.

VALD

Kolga-Jaani valla pindala on 312,35 ruutkilomeetrit ning aasta alguse seisuga elas seal 1279 ini-mest.

- Kolga-Jaani vald piirneb Viljandimaa Viiratsi, Saarepeedi, Suure-Jaa-ni ja Kõo valla, Jõgeva-maa Põltsamaa ja Puur-mani valla ning Tartu-maa Laeva, Puhja ja Rannu vallaga. Vallal on väljapääs Võrtsjärvele.
- Kolga-Jaani valla kes-kus on samanimeline alevik, kus elab umbes veerand valla elanikest. Valla teine keskus on Leie küla. Kolga-Jaa-ni valla inimasustusega alad asuvad suurte ra-bade ja soode vahel.
- Arvestatav osa valla ela-nikest käib tööle Põlt-samaale, mis asub Kol-ga-Jaani alevikust 17 ki-lomeetri kaugusel, ning Viljandisse, mis jääb val-lakeskusest ligikaudu 30 kilomeetri kaugusele.
- Kolga-Jaani vallavoli-kogu on 11-liikmeline. Sellesse kandideerib 29 inimest.

Allikad: Kolga-Jaani vallavalitsus, statistikaamet, Sakala

Jätku soovimise poolt ja vastu

VIIMASEL AJAL on igapäeva-keeles hakanud üha rohkem le-vima soomemõjuline soov «Head päeva/õhtu/peo jätku!», Kanal 2 saatejuht Jürgen Fogel lõpetab «Reporteri» reedel eri-ti «stiilselt»: «Soovime teile jät-kuvalt ilusat nädalavahetuse jätku!»

Nii tava- kui keeleloogika järgi saab jätkata ikka sealt-maalt, kuhu ollakse juba välja jõudnud.

Siinkohal vaherepliik nä-dalavahetuse kui varemgi po-leemikat tekitanud ajatermini selgituseks. Nüüdisaja kalend-rikorralduse järgi algab või lõ-peb nädal pühapäevaga. Neis paigus, kus riigi ajatraditsioo-ni põhjal kannab nädalapäev arvnimetust, on selguse mõttes soovivat esmaspäev lugeda esimeseks päevaks. Sellest ja muudest seostest tulenevalt lõpeb nädal pühapäeva kui puhkepäevaga neis maades, kus kehtib gregooriuse kalen-der.

Muidugi peab austama eri usundite ja maade ajaarva-missüsteemi. Eesti kirjakeele

seletussõnaraamatu (EKSS) tõlgenduses võib märksõna «nädalavahetus» kasutada ka laupäeval, kuid tingimuse, et nädala esimeseks päevaks ar-vatakse pühapäev. Seepärast annab EKSS esmaspäevale tä-henduse «nädala esimene päev». Kokkuvõtteks: reedel ei saa parimagi tahtmise kor-ral nädalavahetuse jätku soo-vida, küll aga ilusat nädalava-hetust.

RAHVA IGAPÄEVASES keeletar-vituses etendab televisiooni ja raadio saatejuhtide eeskuju eriti tähtsat rolli. Pean selles vallas üheks paremaks ETV sporditoimetuse rahvast, kes räägib emakeelt loomulikul viisil ja kelle soovid varieeru-vad vastavalt olukorrale. Näi-teks «Magage rahulikult, häid unenägusid!» pärast närvesöö-vat jalgpallimatši või «Sport-likku nädalavahetust!», «Meel-dejäävaid suveseiklusi ka tei-le!».

Vahelduseks võib soov kanda üldisemat, filosoofilist sisu. Tarmo Tiisler ütles Eesti

vehklejate maailmameistri-võistluste eduloo lõpetuseks: «Oli ilus ööpäev, hoidkem se-da tunnet!»

Kahjuks ei saa toimetuse juht Marko Kaljuveer saadet lõpetada temale stambiks muutunud jätku-soovita. Sage-li kisub kiiva ka öeldu sisu. Näiteks «Head suve jätku!» üt-les ta 11. juunil kevadjahedal õhtul, mil suve alguseni jäi veel kümme päeva, ning «Ilu-sat pühapäeva jätku!» siis, kui kell oli löönud just südaöötu-n-di esmaspäeva märgiks.

Muidugi on jätku-soovijaid teisigi: vähem avalik-õiguslikus ETV-s ja raadios, rohkem era-kanalites. Eriti Kanal 2-s, kus peale «kroonilise» Jürgen Fo-geli on veel mitu tegijat — re-porterid, ilmatüdrukud ja tei-sed —, kasutatakse alatasa muidki väärkeelendeid.

VASTUKAALUKS TULEKS posi-tiivselt esile tõsta paljusid hea keelevaistu ja alati korrektse keelepruugiga töötajaid. Need on näiteks Piret Kriivan, Mall Mälberg ja Märt Treier.

Iga sõna meie väikese rah-vaarvuga riigi neljamiljonili-ses sõnakartoteegis on rikkus, mida peame targalt hoidma ja kasutama. Igal sõnal oma koht. Ka üks läänemeresoome-saami vanemaid sõnu «jätk(ama)» on kullateraline. Tema väär-tust on aja jooksul sõnatüvega seotud tuletusliited, liitsõnad ja fraseologismid (jätku leiba ~ jätku tarvis, jutu jätkuks, jät-kusuutlik ja nii edasi) aina tõst-nud.

Taunin jätku-soovimist ka süntaktilisest aspektist. Sõna-ühendis evib üks sõna põhisi-su. Soovis «Head õhtu jätku!» muutub «jätk» põhisõnaks ja õigest, see on sisu kandvast põ-hisõnast «õhtu» on saab laiend ehk lause kõrvalliige.

Soovigem siis ikka head õh-tut, rahulikku ööd, asjalikku päeva ja head aega. Olgem täp-sed ja soovigem õiget asja sel-ges eesti keeles. Soovivariante on musttuhat.

Adik Sepp, Eesti keele kaitse ühingu tegevliige

PRÄÄNIK

Huvikooli laevamudeldajate ringi juhendaja Olle Järvekül-g pälvis Viljandi aasta õpetaja auhinna.

PIITS

Viiratsi vallas on Mäeotsa bus-sipeatuse ootekoja seinu põle-tatud.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

100

1990. aastate algul Viljandi prügimäel valvurina töötanud Margus Vanakamar saab linnavalitsuselt 100-eurose preemia selle eest, et ta lauluväljakult prügilasse viidud raudvärava prahi seast üles korjas, selle endale koju viis ja nüüd linnale tagastas.

Karksi vallas on vabatahtlikud käinud autodega ööpimeduses sündivat jälgimas ligikaudu kuu aega ning nüüd plaanivad nad mittetulundusühingu loomisega kodanikualgatusele ametliku käigu anda. Pilt on tehtud 17. septembri öisel aktsioonil.

SIGRID KOOREP

KARKSI VALD

Vargakütid astuvad järgmise sammu

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

Ehkki viimasel ajal on vargusi Karksi vallas vähemaks jäänud, kogub võitlus pikanäpumeeste vastu tuure. Öösiti patrullimas käivad kohalikud plaanivad mittetulundusühingu loomisega kodanikualgatusele ametliku käigu anda.

Augustis vargustelaine alla jäänud Karksi vallas on vabatahtlikud öösiti ümbruskonnas toimuva jälgimiseks ringi sõitnud ligikaudu kuu aega. Asjaosaliste sõnul on see ka tulemusi andnud ning varguste arv on teadaoleva põhjal märgatavalt kokku kuivanud. Kahtlust äratavaid võõraid autosid ning muud alarmeerivat on vallas aga endiselt palju märgata olnud ning seetõttu ei saa patrullkäike lõpetada.

Kodanikualgatuse üks eestvedajaid Tarmo Tõnisson tõi näiteks, et mõni aeg tagasi oli kohalikele silma jäänud võõras kaubik, mille numbri-märgid oleksid andmebaasi

põhjal pidanud kuuluma hoopis ühele maasturile. Kaubikul õnnestus minema sõita, kuid info selle kohta edastati politseile.

Kütusekulu koormab

Tarmo Tõnisson märkis, et praegu sõidavad patrullis käijad oma raha eest ning see muutub kukrule pikapeale koormavaks. Seetõttu on plaanis luua lähiajal mittetulundusühing, mis saaks tegevusele raha küsida.

Esimesed abipakkujad on Tõnissoni jutu järgi juba ringsõitjatega ühendust võtnud. «Näiteks üks vanem inimene helistas ja ütles: «Ma ise ei jõua ega julge patrullimas käia, aga, poisid, las ma annan teile vähemalt kütuseraha.»» Tõnisson lisas, et eelkõige loodavad nad siiski näiteks valla ja ettevõtjate abile ning eakate inimeste pensioni eest ei taha nad küst osta.

Patrullimise üks algatajaid Andre Aavastik selgitas, et mittetulundusühingu loomise idee taga on suuremad plaanid ning ümbruskonnal kavatakse hakata silma peal hoidma ka kaugemas tulevikus.

«Turvatunde loomine on pikaajaline protsess,» tõi Aavas-

tik välja. Tema nägemuses võiks mittetulundusühingul, millele praegu pole veel nimegi mõeldud, olla isiklik auto, millele patrullis käia.

Hiljuti arutas Tarmo Tõnisson mitu tundi Karksi konstaablijaoskonnas vormikandjatega, kuidas omavahel koostööd teha ning milline võiks olla vabatahtlike tegevus.

Nagu märkis Karksi, Abja, Halliste ja Mõisaküla piirkonnas politseikonstaabel Taimo Tugi, võeti aktivistidega ühendust nii pea, kui politsei nende tegevusest teada sai.

Politsei annab nõu

Taimo Tugi kirjeldas, et nad andsid vabatahtlikele nõu, vahetasid telefoninumbreid ning andsid laialijagamiseks naabusvalve patrull-lehed ja isiku-kirjelduse lehed, mida patrullijad võiks täita, et nende kogutud info ja märkmed kaduma ei läheks. Tugi sõnas, et politsei plaanib kodanikega koos patrullimas käia.

«Arutasime turvalisuse parandamise teemat ka Karksi vallavalitsuse istungil. Ehk saavad lähiajal Karksi-Nuia linn ja mõni küla endale videovalve, mida politsei saab kasutada. Lisaks oli arutuse all

plaan paigaldada eesti-, läti-, inglisis- ja leedukeelsed hoiatussildid «Piirkond on valve all,» rääkis konstaabel. «Lisaks sellele luuakse ehk lõpuks uue volikogu juurde korrakaitsekomisjon, millesse kaasatakse ka politseitöötajad. Kuid see saab juhtuda alles pärast valimisi, kui uus volikogu koosseis ka seda meelt on.»

Tugi ütles, et politsei tunnustab kõiki kodanikke, kes oma vabast ajast ja tahtest ümbruskonna turvalisusse panustavad.

Karksi vallavanem Arvo Maling kinnitas Sakalale, et omavalitsus kindlasti arutab kodanikupatrulli rahalist toetamist, ning tõi välja, et mittetulundusühingule on juriidiliselt palju kergem toetust maksta kui eraisikutele. Maling lisas, et Karksi vald toetab juba praegu vabatahtlikke tuleõrjujaid ja abipolitseinikke ning kohalike kodude kaitsmisele keskenduv ühing on teretulnud.

Viimase kahe nädala jooksul pole politseile Karksi vallast varguste pärast ühtegi avaldust tehtud. Sakala andmetel on vähemalt üks vargus selle aja jooksul siiski toime pandud: Tuhalaane külas varastati tühjaks kuur.

Seaküla Simsoni skulptuurid jõudsid Viljandisse

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

Reedel oli Kondase keskuses värvikas õhtupoolik. Muuseumi kuraator Mari Vallikivi ütles, et tal on väga suur rõõm Seaküla Simsoni tööde Viljandisse jõudmise üle, sest tema näitusi saab näha väga harva.

Ta lisas, et väljapanek sai teoks tänu Mare Hundile, kes on Simsoni kursusekaaslane kunstiakadeemia päevilt. «Mare muudkui moosis, oma kümme korda pidi kõik ära jääma,» meenutas ta eelnenut.

Selle peale täheldas Simson, et nii palju otsest näituse ärajäämise ohtu ei olnud. «Pooled korrad tegin nalja, lihtsalt Marele närviködi.»

Siis järgnes õues etendus, mille käigus tehti kahjutuks skulptuurivargad. Viljandi päritolu vargaid aitasid tabada sõjaajaloo klubi Front Line liikmed. Tegemist oli Seaküla Simsoni kõige tuntumate töödega, mille naturaalsed nimetused jäägu seekord mainimata.

Sõdurid said pärast

kunstniku tänuavalduste osaliseks. Kuuldavasti oli Simson hiljem kahetsenud, et varastel kätt ei surunud, sest need täitsid oma rolli suurepäraselt ja kukkusid mahalaskmise hetkel väga aeglaselt.

Lõpuks keerati pudelil kork pealt ja avati Simsoni pildiga konservikarbid.

Seda, miks tema ja ta kaaslased just Saksa mundeid kannavad, Simsonilt pärida ei tulnudki. Ta seletas ise: «Põhjarannikul on ilusad mehed, kes kannavad ainult ilusaid rõivaid. Meie kanname Hugo Bossi.»

Ta arvas, et kui näituse avamine oleks olnud nädal varem, oleks tekkinud suur jama. «Teil olid siin mingid suured õppused. Meid oleks kohe rajalt maha võetud ja kõik oleks toimunud ilma meieta.»

See kõik oli etendus. Filmid, mis näitusesaalis jooksevad, on tõsised. Üks neist, «Simson Seakülast», räägib kunstniku töödest ja tegemistest, teine, «Afganistani armid», Simsoni Nõukogude armee teenitud sundajast Afganistanis.

«Sõjas on kõik kaotajad, võitjaid ei ole — võitjad on poliitikud,» ütles kunstnik.

Näitus on avatud novembri lõpuni.

Seaküla Simsonil on iga teose kohta lahe lugu pajatada. ELMO RIIG

Mootorrattur sai maasturilt hoobi

Pühapäeva õhtul sai Viljandimaal vigastada mootorrattur, kellele sõitis otsa vastasuunas möödasoitu sooritav maastikuauto.

Õnnetus juhtus kell 19.23 Kõpu vallas Viljandi ja Kilingi-Nõmme vahelisel teel, kus sõiduk Toyota Land Cruiser,

mida juhtis 42-aastane Rain, sooritas möödasoitu eesliikuvast sõidukist. Manöövrit tehes pörkas ta kokku vastutuleva mootorrattaga Honda CBR, mida juhtis 27-aastane Martin. Mootorrattur toimetati Viljandi haiglasse. (Sakala)

Kaubanduskeskuses näeb fotonäitust

Uku keskuses saab näha Viljandi fotoringi näitust «Inimene», millele on välja pandud tööd eri autoritelt.

«Me kõik näeme ja tajume ümbritsevat erinevalt, sellest tulevalt on ka näitusel olevad pildid nii nägemuselt kui teostuselt erinevad,» selgitas fotoringi asutajaliige Meelis Heli. «Need on pildid inimestest, keda võime kohata iga päev. Nii mõnigi võib leida pildi oma tuttavast või iseendast. Oleme püüdnud jäädvustada hetke ja ilmet, nii tänaval kui üritustel.»

Möödunud aasta novembris avatud Uku keskuses oli kevadel väike Viljandi kunstikoo-

li õpilaste joonistuste väljapanek, kuid pärast seda rohkem näitusi selle katuse all korraldatud ei ole.

«See oli fotoringi idee ja miks mitte ilusat klaaspinda ära kasutada,» rääkis Uku keskuse juhataja Kristel Miilen. «Me ei ole ka tulevikus näituste korraldamise vastu — nii on ka külastajatel ilusam ja huvitavam.»

Potentsiaalsete vaatajate arvu poolest on see kindlasti linna kõige parem näitusepaik: päevas käib keskusest läbi keskmiselt 3500 inimest ja vahel rohkemgi.

Näitus on üleval kaks nädalat ja ootab huvilisi Uku keskuse lahtiolekuaegadel 13. oktoobrini. (Sakala)

Konverents valab vett kogukondliku poliitika juurele

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Mullu Viljandis sündinud kodanikuliikumine Sakala Kärjad korraldab nädal enne kohalike valimisi kogukondliku poliitika konverentsi, mille toel loodetakse alus panna üle-eestilisele poliitiliselt aktiivsete, ent erakondadesse mittekuuluvate inimeste võrgustikule.

12. oktoobriks Sakala keskuse suurde saali kavandatud konverentsi eestvedajad nendivad, et suur osa kodanikest peab poliitikat räpaseks ega soovi selles kaasa lüüa. Samas on nende sõnul elu tõestanud, et kodanike aktiivse osaluseta mandub avaliku sektori võimekus rahuldada kogukondade vajadusi.

«Tänane erakondlik poliitika kaasab aktiivselt vaid kuut

protsenti valimisõiguslikest kodanikest. Selle tulemuseks on maksumaksja raha kulutamine ebaetilistele võimumängudele, selmet teenida ühiskonna tegelikke huve. Tulemuseks on ühiskonna nõrgenemine,» seisab sündmuse reklaamtekstis.

Konverentsil on lubanud sõna võtta terve hulk avalikkusele tuntud inimesi, näiteks Emil Rutiku, Urmo Reitav, Roy Strider, Artur Talvik, Andrus Kivirähk, Maario Laas, Sirkka Pintmann ja Piia Karro. Pärast ettekandeid on kavas ajurünnak, et luua võrgustik edaspidise ühistegevuse tarvis. Konverents on osalejatele tasuta.

Mullu novembris oli Sakala Kärjate eestvõttel Viljandis Rubiini platsil valeliku poliitika vastane meelevaht, mis tõi kokku paarsada inimest.

Lindilõikamist on Viljandi lauluväljakul oodata paari kuu pärast, sest aktsiaselts YIT Ehitus on lubanud objekti lõpetada 15. novembriks. Esimesed suuremad avalikud kultuurisündmused on sinna planeeritud järgmise aasta hansapäevadeks.

ELMO RIIG

RAHASTAMINE

Koostöö musternäitel on siiski paar halli plekki

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

«Arvo Maling ütleb, et see on ainult Viljandi väljak, mitte maakonna oma, aga ihkab samas siin ise kavalalt tant-su lüüa,» kommenteeris linnapea Loit Kivistik rahvatantsijast Karksi vallavanema tõrkust toetada maakonnakeskuse lauluväljaku rekonstrueerimist.

Samal ajal kui Viljandi linna juhid on varem korduvalt rõhutanud, et praegu käimas olev lauluväljaku rekonstrueerimine saab teoks kogu maakonna ühise pingutusena, ei ole nii Karksi kui Abja vald nõus ettevõtmisele õlga alla panema.

Kuigi riik andis eelmisel aastal nõusoleku toetada lauluväljaku ajakohastamist kohaliku omavalitsuse investeringutoetuste kava kaudu enam kui miljoni euroga, tõdesid Viljandi juhid juba enne ehitaja otsimise algust, et vaja on veel umbes 300 000 eurot. Linn pidas endale jõukohaseks välja käia sellest poole ning asus ülejäänud maakonnale auku pähe rääkima, et see kataks teise poole.

Linnapea Loit Kivistiku palve langeski viljakale pinnasele. Juba viis kuud enne seda, kui linn riigihanke teisel

katsel õnnestunuks kuulutas ja selle põhjal aktsiaseltsiga YIT Ehitus 1 157 885 eurose mahuga lepingu sõlmis, oli Viljandimaa omavalitsuste liidu vanemate kogu andnud kõigile valdadele ja linnadele soovitusel ettevõtmise õnnestumiseks kokku klappida kuni 150 000 eurot.

Plaan nägi ette jagada abi kahe aasta peale selle järgi, kui palju on omavalitsusel elanike. Nii pidi näiteks pisike Kõpu vald maksma tänavu 1650 eurot ning märksa võimsam Suure-Jaani vald 13 032 eurot.

Ettepanek käis vallamajadest ja linnavalitsustest läbi, ilma et keegi oleks selle vastu avalikkusele kuuldavalt sõna võtnud. Ometi otsustasid Abja ja Karksi vald vähemalt esialgu maakonnakeskusele korvi anda.

Vastu ei saa midagi

Abja vallavanem Peeter Rahnel kaldus arvama, et naabritel raha küsides käitus Viljandi põhimõtteliselt kummaliselt, sest ei soostunud abi eest midagi märkimisväärselt vastu andma. «Kui ma küsisin Loit Kivistikult, kas tulevikus pääsevad omavalitsuste liidu korraldatavad sündmused lauluväljakule tasuta, vastas ta kindlalt eitavalt. Kõik pidavat hakkama maksma võrdset sama hinnakirja alusel,» selgitas Rahnel.

Seda, et lauluväljakul toimuvad iga suve hakul maa-

kondlikud laulu- ja tantsupeod, ei pidanud Abja vallavanem kulude jagamise seisukohalt piisavaks argumendiks. «Meie koorid ja muusikud käivad ka Tallinna lauluväljakul suurtel pidudel, aga ma ei ole saanud Tallinna linnavalitsusest korraldust osa sealtsetest halduskuludest kinni maksta,» rääkis ta.

Võiks ise toime tulla

Karksi vallavanem Arvo Maling rõhus seevastu infos valitsevale tohuvabohule ning märkis, et lõplikku otsust pole tema kodukohas veel tehtud. Ta rõhutas, et Loit Kivistik rääkis omal ajal kolleegidele üksnes lauluväljaku ehitamisest, mis pidavat maksma minema üle 1,3 miljoni euro, hiljem olevat aga ilmnunud, et ehitusfirma kasseerib oma töö eest märksa vähem. Seega võiks linn vallajuhi hinnangul kogu objektiga ise toime tulla.

«Kui juttu on uhke helitehnika soetamisest või millestki muust, mis ei käi otse ehituse alla, siis on see juba ilmselgelt Viljandi enda asi. Ka meie oleksime tahtnud oma uuele staadionile paljusid asju, mida kohe esimese hooga pole võimalik lubada. Nii tulebki investeerida tasapisi vastavalt oma võimalustele. Praegu on välja kukkunud nii, et Viljandi laseb ehituse omaosaluse teistel kinni maksta.»

Loit Kivistiku hinnangul on ilmne, et Abja ja Karksi ju-

ARVAMUS

PEETER RAHNEL,
Abja vallavanem

Sellise suurusega laululava võiks hakata kunagi tulu teenima. Siis oleks loogiline, et ka teised omavalitsused, kes praegu ehitusse oma raha panevad, saaksid sealt oma osa. Reaalsuses hakkab aga Viljandi omatahtsi toimetama ja ülejäänutele pakutakse pelgalt panustamise rõõmu. Andke andeks, aga ma olen juba niigi rõõmus, et Viljandisse uus laululava tuleb.

hid otsivad oma tegevusele sobivat ettekäänat, mitte ei viita põhimõtetelisele probleemidele. Ta nimetas elementaarseks seda, et ühe uusehitise kogumaksumus ei tähenda ainult ehitajale minevat summat, vaid selle moodustab terve hulk erisuguseid kulusid.

Meer toonitas, et Viljandi lauluväljak on kogu maakonnale tähtis rajatis ning selle kordategemisest võidavad nii need, kes asuvad vahetult linna piiri taga, kui ka Viljandimaa kaugema serva rahvas.

Amserv Viljandi
Tehnoülevaatuses
raha tagasi!

Nüüd osalevad
kõik Amserv Viljandi Tehnoülevaatus kliendid
loosimises, kus iga nädal
saab üks õnnelik kampaanias osaleja
tehnoülevaatus raha tagasi või
3-päevase demoauto tasuta kasutusõiguse.
Lisaks mitmed teised head pakkumised.

Registreeri kohe 650 2175 ning
aja naabrid uue autoga kadedaks!

Kampaania kestab kuni 30.11.2013.
Täpsed tingimused ja loosikupongid ootavad teid kohapeal.

Kohtumiseni!

Amserv Viljandi
Tehnoülevaatus E-R 8-17, L 8-14
Tel 650 2175
Karula teeristi, 71024 Saarepeedi vald
tehno.viljandi@amserv.ee

TEE-EHITUS

Vaibla sild lubab peatselt peale

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotah@ajaleht.ee

Liiklus Vaibla silla kaudu jätkub kolme nädala pärast, mil lõpeb kaks ja pool kuud väldanud teeremont.

Autojuhtide ja ümberkaudsete elanike rõõmuks sai Lalsi ja Vaibla vaheline kruusateelõik kahes osas kokku kolme kilomeetri pikkuse kergkatte ja koos silla ehitusega rajatakse 73 meetri pikkuselt asfaltbetoonkatte.

Maanteeameti lääne regiooni ehitusosakonna peaspetsialist Allan Allik ütles, et kuigi tegu on remondiga, saab sild suures osas uueks ning vanast jäävad alles vaid vaiad.

«Sild oli halvas seisus,» lausus ta. «Teeremondi tõttu tuli silda tõsta 30 sentimeetrit kõrgemaks. Ehitati uued mulkakaitseseinad, tekiplaat ning pealesõiduplaadid.»

Nagu Allik selgitas, pealesõiduplaate sellel sillal varem ei olnud. Need leevendavad üleminekut muldkehalt sillale, ilma et tekiks ebamugavaid jõnksakuid, mis on omased vanadele sildadele.

Sillatööde ajaks paigaldas ehitaja silla alla ajutise truubi, et ojas voolav vesi töö hõlbustamiseks paremini lä-

Praegu pääseb kergliikleja sillast mööda ajutist rada pidi, sõidukitele on tee kinni.

2 x ELMO RIIG

bi juhtida. Pärast truubi eemaldamist korrastatakse oja säng.

Allik rääkis, et maantee tasapinda tõsteti remondiga 40 sentimeetri võrra. Selle alusest moodustab 30 sentimeetrit looduslik ja 10 sentimeetrit purustatud kruus. Paar sentimeetrit paks kate ehitati eelpuistega kahekordse pindamise meetodil.

Sõidukid on pidanud remondi ajal sõitma ringi Leie kaudu. Jalakäijatele ja ratturitele on silla kõrvalt rajatud ajutine rada, kust ka mootorrattur läbi mahub.

Töövõtja, aktsiaselts Skanska alustas remonti 5. augustil ning tähtsima kuuks 21. oktoobril.

Töö läheb maanteeameti le maksma 119 500 eurot.

Varasem kruusatee on juba tolmuva kätte all.

Perekoolis õpetatakse vanemaid

Tuntud tõde, et lapsevanemaks ei õpita, vaid saadakse, ei pruugi enam kehtida. Viljandis algab täna Päikesekilli perekeskuses Gordoni perekooli tund, milles jagatakse vanematele oskusi lastega suhtlemiseks.

Gordoni perekooli koolitaja Anti Einpaul selgitas, et meie lapsed kasvavad enamasti keset naginaid ja tülisid, põhjuseks näiteks magamamineku kellaaeg, arvuti kasutamine, taskuraha või rõivaeelistused.

«Emadele ja isadele on seliste korduvate teemadega tegelemine suur väljakutse, mida igaüks lahendab nagu oskab, enamasti vastavalt sellele, kuidas ta enda lapsepõlvkodus on samasugustes olukordades hakkama saanud,» ütles Einpaul ning lisas, et kui vanemad soovivad õppida, mida on võimalik teisiti teha, siis just sellest räägitakse Gordoni vestlusringis.

Sotsiaalministeeriumi laste ja perede osakonna projektijuht Ann Rajaver tähendas, et uuringule tuginedes on üle poole lapsevanematest olnud olukorras, kus neil on lapse kasvatamisel vaja abi, kuid nad ei tea, kust seda saada.

Perekooli õpetus rõhutab karistamise ebaefektiivsust ja negatiivseid tagajärgi ning annab kaasa teised lahendusvariandid. «Õpitavateks põhioskusteks on aktiivne kuulamine, selge ja hinnanguvaba eneseväljendus ning võitja-võitja konfliktilahendus,» loetles Einpaul. (Sakala)

EESTI KESKERAKONNA SEISUKOHAD JA TEGEVUSKAVA VILJANDI LINNA ARENGUKS 2013-2017

Eesti Keskerakond taotleb ning meie teeme, meie eesmärgiks Viljandi linna arendamisel aastatel 2013-2017 on Viljandi kui:

1. KINDLA TULEVIKUGA KODULINN
2. IGAÜHEST HOOLIV JA SOTSIAALSELT TURVALINE KODULINN
3. TÖÖKOHTI LOOV JA ETTEVÕTLIK KODULINN
4. ELAMISVÄÄRNE KODULINN
5. ROHELINE JA ELUTERVE KODULINN
6. HARITUD JA NOORTESÕBRALIK KODULINN
7. KULTUURISÕBRALIK JA SPORTLIK KODULINN

Oleme programmi kavandanud kõigi Viljandi linnaosade ja asumite - Männimäe, Paalalinna, Kantreküla, Uueveski, Peetrimõisa ja Kõsti ning vanalinna ja kesklinna - vajadusi arvestades.

Eesti Keskerakonna tegevuskava Viljandi linna arenguks aastatel 2013-2017 ja meie taotlused on kättesaadavad Eesti Keskerakonna koduleheküljel www.keskerakond.ee. Väljavõtteid sellest oleme avaldanud ja avaldame Eesti Keskerakonna Viljandi linna osakonna ajalehe «VILJANDI - kindla tulevikuga kodulinn» selle aasta numbrites (numbrid 1(2)-3(4)) ning muudes materjalides.

Eesti Keskerakonna Viljandi linna osakond

Kontakt: kandidaat nr 236, Helmut Hallemaa, tel 513 1241, helmut.hallemaa@gmail.com

Priit Toobal

235

Helmut Hallemaa

236

EESTI KESKERAKONNA KANDIDAADID VILJANDI LINNAVOLIKOGU VALIMISTEL 20. oktoobril 2013

Nr 235. Priit Toobal
Riigikogu liige, Eesti Keskerakonna peasekretär, juhatuse liige, Viljandimaa piirkonna aseesimees

Nr 236. Helmut Hallemaa
Viljandi Linnavalitsuse liige, arenduskonsultant, Eesti Keskerakonna asutajaliige, Viljandimaa piirkonna ja Viljandi linna osakonna esimees, TÜ doktorant

Nr 237. Urve Bergman
Tunnustatud ja teenekas suusatreener, Eesti Spordiseltsi Põhjakotkas nõukogu liige

Nr 238. Priit Kaup
Viljandi Linnavolikogu sotsiaalkomisjoni liige, oktoober 2011-märts 2013 esimees, pensionär, FIE

Nr 239. Mare Kuura
Viljandi Päevakeskuse kokk, Eesti Keskerakonna Viljandimaa piirkonna ja Viljandi linna osakonna juhatuse liige

Nr 240. Sergei Kuzmitšev
Spordiveteran, Viljandi Jalgpallklubi Tulevik endine väravavaht, Eesti Keskerakonna Viljandi linna osakonna juhatuse liige

Nr 241. Mariliis Jakobson
Viljandi lasteaia Midrimaa õpetajaabi, spordiklubi My Fitness treener, Soome Fitness Akadeemia (FAF) üliõpilane

Nr 242. Ado Tomson
Pensionär, südamega filmimees

Nr 243. Katrin Kivistik
Kaitseliitlane, Sakala naiskodukaitse taastaja

Nr 244. Alar Külm
Väikeettevõtja, Alemat OÜ juhatuse liige, Eesti Maaülikooli üliõpilane

Nr 245. Silvia Kaldma
Eesti Keskerakonna Viljandi linna osakonna juhatuse liige, Viljandimaa piirkonna kultuuriklubi KEKUD eestvedaja

Nr 246. Sulev Tints
Viljandi Linnavolikogu sotsiaalkomisjoni liige, SA Viljandi Haigla sotsiaaltöötaja, Eesti Keskerakonna Viljandi linna osakonna juhatuse liige

Nr 247. Galina Agešina
Viljandi Linnavolikogu liige, kultuurikomisjoni aseesimees, õiguskomisjoni liige, väikeettevõtja, Gattleya OÜ juhatuse liige ja massöör, Eesti Keskerakonna Viljandimaa piirkonna juhatuse liige ja Viljandi linna osakonna aseesimees

Nr 248. Janno Lembavere
Ehitaja

Nr 249. Lea Saareoks
Kodanikeühenduste eestvedaja, Viljandi Naisliidu esinaine, Eesti Keskerakonna Viljandimaa piirkonna ja Viljandi linna osakonna juhatuse liige

Nr 250. Riina Kängsepp
Kaitseliitlane, Sakala naiskodukaitse taastaja, Maxima Eesti OÜ klienditeenindaja-müüja

Nr 251. Heinz Helinurm
Pensionär, Eesti Keskerakonna Viljandi linna osakonna juhatuse liige

Nr 252. Eha Puusild
TÜ ökoloogia ja keskkonnakaitse teadusmagister

Nr 253. Taavo Kikojan
Erusõjaväelane

Nr 254. Elle Käosaar
Viljandi Huvikooli kunstõpetaja

Nr 255. Kaido Paul
Amserve Auto AS-i Viljandi hooldushalli juhataja, järeleteeninduse juht, garantiispetsialist

Nr 256. Zinaida Mosin
OÜ Cerri C & M OÜ raamatupidaja, korteriühistu Kauge 14 juhatuse esimees

Nr 257. Raimo Kaasik
ESPAK Viljandi klienditeenindaja, Viljandi Linnavolikogu kultuurikomisjoni liige, MTÜ Rahvaspordiklubi Power juhatuse liige

Nr 258. Mervet Rohtmaa
Klienditeenindaja

Nr 259. Ülo Sarapuu
Pensionär

Nr 260. Kristi Piir
Väikeettevõtja, FIE

Nr 261. Kalle Kaldma
Pensionär, Eesti Keskerakonna Viljandimaa piirkonna kultuuriklubi KEKUD asutajaliige

Nr 262. Victoria Oras
Pensionär, koduperenaine

Nr 263. Gunnar Krause
Osaühingu Foori Autokool juhatuse liige, teooria- ja sõiduõpetaja, korteriühistu Reinu tee 15/17 juhatuse esimees, autoerialade kutseõpetaja, magister

Nr 264. Tamara Rohtla
Pensionär, endine politseitöötaja, Viljandi Tarbijakaitse Ühingu liige

Nr 265. Karl Õmblus
Viljandi Linnavolikogu aseesimees, arenduskonsultant, LEADER-i tegevusgrupi tegevjuht

VALIMISREKLAAM

RETSEPTID

Sidrunikreem

- 6 sidrunit
- 100 grammi võid
- 360 grammi suhkrut
- 4 muna

Riivi nelja sidruni koor ja pigista mahl viljadest välja, ülejäänud kaks sidrunit lõika õhukesteks viiludeks. Pane sidrunikoor ja mahl potti ning lisa suhkur ja soojenda ettevaatlikult, kuni suhkur sulab. Lisa munad ja või ning sega, kuni koostisosad on segunenud ja muutunud kreemjaks. Soojenda, kuni segu hakkab paksenema, umbes 20 minutit. Seejärel aseta sidruniviilud püstiselt purgi külgedele, et need kreemi seest kenasti välja paistma jääksid, vala kreem purkidesse ja kaaneta.

Valmistas Tori naisseltsi liige Aime Lilleväli.

Peekonimoos

Valmib pooleliitriise purgikese jagu moosi.

- 700 grammi head suitsupeekonit
- 200 grammi sibulat
- 2 suurt küünt küüslauku
- 1 teelusikas kivi-soola
- 1 teelusikas musta pipart
- 1-2 teelusikat tšillihelbeid
- pool muskaatpähklit
- 2 tera nelki
- 4 supilusikat tomatipastat
- 2 supilusikat valge veini äädikat
- 4 supilusikat sidrunimahla
- 80 grammi fariinsuhkrut
- 2 x 200 milliliitrit vett

Eemalda peekonilt kamar ja suurem ülemine rasvakiht, tükelda väiksemaks ja pruunista kõrgel kuumusel pidevalt segades. Vähenda kuumust ning lisa peeneks hakitud sibul ja küüslauk. Hauta, kuni sibul on klaasjas, maitsesta soola ja värskelt jahvatatud pipraga. Lisa 200 milliliitrit vett ning hauta kaane all tund aega. Sega moos läbi, maitsesta tšilli ja värskelt riivitud muskaadiga, lisa 2 tera nelki. Sega hulka fariinsuhkur ja tomatipasta, lisa 200 milliliitrit vett ning lase kaane all tund aega hautada.

Tunni möödudes suurenda kuumust, sega moos läbi, maitsesta veiniäädika ja sidrunimahla. Vajaduse korral timmi soolasust. Kuumuta pidevalt segades 10 minutit, et moos natuke kokku keeks, ja keera seejärel tuli maha. Vajaduse korral koori üleliigne rasv. Purusta kõigikombainis mõned sekundid, et moos oleks määratavam, jaga siis steriliseeritud purkidesse, kaaneta ning jahuta. Säilib suletult külmkapis kuu või kaks, avatult nädalake või kaks.

Valmistas Olustvere teenindus- ja maamajanduskooli neljanda kursuse kokaõpilane Älis Vene.

HOIDISED

Ringkäik moosimessil pakkus üle kaheksaja haruldase ampsu

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Pärast seda, kui tuhatkond inimest oli laupäeval Olustvere hoidiste messil üle kolme tunni kõiki omapäraseid keediseid, želeesid ja kastmeid maitanud, hinnati parimaks sidrunikreem, peekonimoos ja apelsiniviskimarmelaad.

Olustvere leivakoja kõrval suures telgis oli rahvast purkide ja potsikute ümber nii tihedalt, et sellel, kes korraks maitmistirust välja astus, oli sinna üpris keeruline tagasi mahtuda. Seda viga aga suurem osa mekkijaid ei teinud. Siit ja sealt oli kuulda, et plaanis on kõik ära proovida, otsast alustada ja veel kord ringiga teisele poole välja jõuda.

Üle kaheksaja hoidise

Hellitaval moosimessiks ristitud ettevõtmise perenaine Tiina Randaru lausus, et proovida saab üle kaheksaja hoidise, mille seast valitakse parim soolane, magus ja ahhaa-hoidis.

«Sel aastal pole küll mitte keegi mütsiga lööma tulnud ja ahhaa osas on võistlus väga tihe,» lausus ta ning tõi näiteks, et leida on nii vahuveiniga maasikamoosi kui brändilisanadiga keediseid. Rahvahääletusel osutus parimaks ahhaa-hoidiseks Lätimaa Smiltene tehnikumi õpilaste apelsini-viskimarmelaad.

Lisaks sellele, et hoidismestrid oli tulnud kogu Eestist ning iseäranis tublisti oli esindatud Kodukandi liikumine, osalesid messil ka välismaalased. Olustvere teenindus- ja maamajanduskooli sõpruskoolid Prantsusmaalt, Lätist ja Saksamaalt olid oma hoidistega kohal juba mitmendat aastat.

Saksa noormees Janek Kubitzki oli eriti agar suhtleja ega lasknud peaaegu ühelgi maiustajal oma lauast mööduda, ilma et too oleks saanud maitsta traditsioonilisi sõstramoose.

Tuhalaane perenaised olid oma laua katnud kolme soolase ja 11 magusa hoidisega. Anneli Anijärv tutvustas selleri ja

Sel aastal pole küll keegi mütsiga lööma tulnud ja ahhaa osas on võistlus ikkagi väga tihe.

TIINA RANDARU, hoidiste messi perenaine

Moosimessi külalised alustasid degusteerimist kõrvitsaseemnetega ning liikusid magusaid ja soolaseid hoidiseid maitstes ringiratast, kuni jõudsid välja viimase, Olustvere teenindus- ja maamajanduskooli letini. Sellelt võis muu hulgas osta möödunud aasta võidumooi Kuldne Sügis.

ELMO RIIG

roheline tikriga lihakatet, mille ütles eriti hästi sobivat grillroogadele. «Hoidiste põhiresept on võetud raamatust, aga siis oleme nendesse muudatusi teinud,» selgitas ta Tuhalaane keediste sünnilugu.

Viivika Sarv lausus, et Tuhalaane kandist on head pohla- metsad maha raiutud, mistap muidu üsna pohlane moos sai tänava lisa kreekidest ja pihlakatest.

Soolane ja magus võit

Parimaks magusaks hoidiseks tunnistati Tori naisseltsingu Lained sidrunikreem. Hapukasse erkollasesse hoidisesse oli Kaire Partsi sõnul lisatud ka veidike muna. Tori perenaised osalesid moosimessil juba kuuendat aastat ja seekord laius nende kätetöö lausa kahel laual. Sealt võis

leida näiteks piparkoogimaitsest suvikõrvitsa-ananassimoosi.

Parts avas ühe laia suuga purgi kaane, kutsudes nuusutama, kuid ettevaatlikult. See oli naturaalne sinep, mille sisehingamine silma märjaks võttis. Mõni julgem mees oli seda siiski ka lusikaga proovinud.

Kui Tori naised kiitsid rahvale hästi sobivat seljankapõhja, siis Pärnumaa Kodukandi esindaja kinnitas, et neil on kuum kaup boršipõhi. Tiiu Sommer märkis, et nende retseptid sünnivad teinekord katsetamise teel.

«Hakkasime lapselapsega ükskord õunamoosi tegema ja siis lihtsalt proovisime. Ühele panime sisse apelsinikoort, teisele musti sõstraid, sidrunit, piparmünti või tšillit,» rääkis ta, kuid lisas, et kõige paremini

meeldib lastele siiski tavaline maasika toormoos.

Soolase hoidise esikoht jäi tänava Olustvere teenindus- ja maamajanduskooli, mille õpilased olid valmistanud Lihahimuliste peekonimoosi. Kooli toitlustusvaldkonna koordinaatori Malle Petersoni sõnul kuulub suitsupeekoni moos soolaste hoidiste alla.

Kolmanda kursuse kokaõpilased Carolin Saar ja Leana Pöder, kes Olustvere messilaua taga tooteid tutvustasid, kinnitasid, et nende eriala on tore, sest köögis saab katsetada iga-sugu põnevaid toite.

Veel sel aastalgi soovisid paljud mullust Olustvere õpilaste võidumooi, mis on keedetud õunast, astelpajust, kõrvitsast ja apelsinist. Kokad ütlesid, et kui õppekõõgis seda hoidist tehakse, limpsitakse alati kõik lusikad puhtaks.

Eesti kunnimeistrivõistlustel võidutses noorküundjate klassis Tauri Talumees, kes on Olustvere kooli poiss. ERAKOGU

Parim kündja oli Olustvere ametikoolist

Eesti kunnimeistrivõistluste noorteklassi esikolmiku hõivasid Olustvere teenindus- ja maamajanduskooli poisid ning parim neist oli Tauri Talumees.

Möödunud nädala lõpul Olustvere ametikooli õppetalu maadel peetud võistlusel selgitati välja parimad meistrküundjad, kellest parimad lähevad järgmisel aastal Eestit esindama maailmameistrivõistlusele Prantsusmaale.

Tavaatrade meistriklasis sai esikoha Indrek Zilensk ja pöördatrade meistriklasis võidutses Jüri Lai.

Künnivõistlusel peeti arvestust neljas võistlusklasis: pöördatrade vaba- ja meistrite klass, noorküundjate klass ja meistrite klass tavaatradel. Vabaklassi mööduvõitu pöördatradel võitis Mart Raudsep.

Võistlustel osalesid ka noorküundjaid Lätist, Leedust, Luksemburgist, Saksamaalt ja Soomest. Välisküundjate arvestuses sai esimese koha Roberts Latcis Lätist.

Künnimeistrivõistluste ajalugu ulatub 1874. aastasse, regulaarselt on Eestis künnimeistrivõistlusi korraldatud 1965. aastast, kuid Olustvere teenindus- ja maamajanduskooli õppetalu maadel korraldab Eesti künniselts meistrivõistlusi 2005. aastast ehk üheksandat korda. Korraldajad hindasid, et tänava käis võistlusi vaatamas ligikaudu 2000 külalist. (Sakala)

Neli õpetajat läheb vastuvõtule

Neli esmaspäeval Viljandi aasta õpetaja tiitli pälvinud pedagoogi on reedel kell 15 oodatud raekotta linnapea vastuvõtule.

Viljandi tänavuseks aasta õpetajaks nimetati Viljandi huvikooli laevamudeldajate ringi juhendaja Olle Järvekülg. Noore õpetaja tunnustuse sai Paalalinna kooli õpetaja Jana Sööder. Aasta haridusasutuse juhi tiitli sai lasteaija Mängupesa direktor Sirje Kõuhkna ning teenekas õpetajaks määrati Jakobsoni kooli füüsikaõpetaja Lilian Tambek. (Sakala)

TEEMAD

Toimetaja STEN MAHOV, 433 0052, sten.mahov@ajaleht.ee

60

Eestis müüdavad energiajookid sisaldavad 500 milliliitri kohta keskmiselt 60 grammi suhkrut. Toitumissoovituse kohaselt võib päevas tarbida kuni 40 grammi lisatavaid suhkruid.

Sügisel niitke muru natuke kõrgemalt

Mõni värviline leht vaid kaunistab muru, kuid paks ja märg lehevaip tasub kiiresti ära riisuda.

RIINA MARTINSON
riina.martinson@ajaleht.ee

Sügisel tuleks muru tavapärasest kõrgemalt niita, sest nii talvitub ta paremini. Enne kui roheline vaip valge alla kaob, tasub tema eest aga ka muul moel hoolt kanda.

Näiteks on praegu viimane aeg muru väetada — pärast septembrikuud tema kasv peatub ja ta ei saa väetisest talvitumiseks vajalikke toitaineid kätte.

Hildam Grupis muruplatside rajamise ja niitmise tegeleva Aivo Tamme sõnul sobib selleks kõige paremini spetsiaalset muru sügisväetist, aga kõlbab ka muu sügisväetist. Kindlasti peab jälgima, et lämmastiksisaldus oleks väike.

Väetada ei tohi märga muru, sest siis väetis põletab rohuliblesid.

«Jah, tõesti on parem, kui väetate keskpäeval, kui muru on kuivanud, aga kõik sõltub eesmärgist: kui tahate väga ilusat muru, on mõistlik kõiki reegleid järgida, kui tahate lihtsat toredat taluõue muru, võib vabamalt võtta,» rääkis Tamm.

Täpselt sama käib riisumise kohta: Inglise muru ihalejad peavad kõik niidetud libled kokku koguma, aga taluõue muru puhul pole see hädavajalik.

«Kui niita märjaga, jäävad murule klimekesed, need pole tõesti head, sest muru läheb all hauduma. Samuti peaks rii-

suma, kui niidetakse kahe nädala tagant,» teadis Tamm.

Kogujaga niidetav muru tahab kindlasti väetamist. «Muru võtab mullast kogu rammu ja kui midagi vastu ei anna, jääb nõrgaks. Kui niide jääb murule, saab kõdunedes sellest murule väetis,» selgitas spetsialist.

Augud sisse

Murule on hea õhutamine, mida võib teha kevadest sügiseni. Aivo Tamm suhtub kahtlevalt poodides müüdavate muruõhutajate tõhususse ja soovib kasutada ikka vana head aia-harki. «Pistke terad maasse, liigutage pisut ja nii iga viie sentimeetri tagant. See on kõige mõistlikum variant, millest reaalselt kasu on,» õpetas ta.

Õhutada on vaja eriti sellist pinnast, mille peal palju käiakse või sõidetakse. «Kõige parem on õhutada kevadel kasvuperioodi algul, aga kui näete, et muru hakkab samalduma, tasub hark ikka maasse lüüa.»

Küll aga pole sügisel mõtet enam murus umbrohtu mürgitada. «Tänapäevased mürgid mõjuvad taimede rohelistele osadele kaudu ja tõhusaks mõjumiseks peab taim olema täies elujõus. Kui ainevahetus on juba aeglane, pole mürgi efektiivsus enam parim,» tõdes Tamm. «Parem jätta see töö kevadeks, näiteks mai lõppu.»

Niitmise koha pealt võiks sügisel reeglisi võtta, et seda tehtaks pisut kõrgemalt: tõstke niidukõrgust ühe astme võrra ja viimased kaks niitmist teh-

ke kõige kõrgemal astmel. Kõrgemalt niitmine on hea, sest siis jõuab muru rohkem toitaineid koguda ja talvitub paremini.

Kuidas aru saada, kas niidada õigel kõrgusel? «Muru peab pärast niitmist jääma niisama roheline kui ennegi,» rõhutas Tamm. «Kui muru on pärast niitmist kahvatu-roheline või lausa hall, on ilmselgelt liiale mindud. Niitke parem sagedamini, aga kõrgemalt.»

Näiteks golfimuru niidetakse iga päev õige pisut.

Millal sügisel viimast korda niita, sõltub ilmast. Tamm on niitnud koguni detsembri algul, aga mullu niitis ta veel 22. oktoobril ja päev hiljem sadas lumi maha.

Oleks hea, kui murulibled jäävad talvituma kuue kuni kümne sentimeetri pikkusena.

Vältige vigu

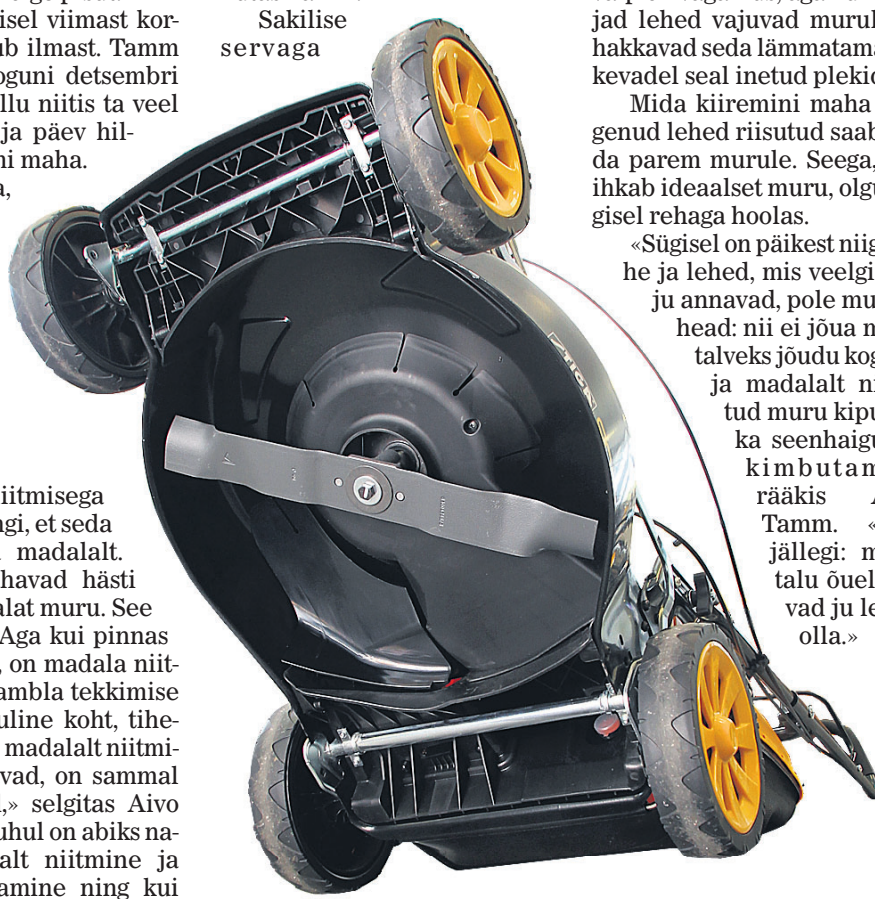
Tüüpiline niitmise seotud viga ongi, et seda tehakse liiga madalalt. «Inimesed tahavad hästi ilusat ja madalat muru. See on tore soov. Aga kui pinnas on ebatasane, on madala niitmise korral sambla tekkimise oht. Kui varjuline koht, tihedam pinnas ja madalalt niitmine kokku saavad, on sammal garanteeritud,» selgitas Aivo Tamm. «Sel puhul on abiks natuke kõrgemalt niitmine ja hargiga õhutamine ning kui

madalamaid oksa kannatab ära võtta, võiks seda teha.»

Poodides on müügil samblatõrjega väetisi ja need toimivad hästi, aga arukas oleks ikkagi sambla tekkepõhjus likvideerida. Hea kodune samblatõrjevahend on näiteks tavaliine puutuhk.

Veel üks viga on nüri teraga niitmine. «Kui võtad niidetud kõrre maast, tõstad silmade kõrgusele ja näed, et otsad on karvased, on tera nüri ja vajab ilmselgelt teritamist,» rõhutas Tamm.

Sakilise servaga

rohuliblest on niiskuse kadu mitu korda suurem kui sirge serva korral.

Kui niidate muru ära ja see on algul roheline, aga päikese käes tõmbub pisut kollakaks või pruunikaks, on see jällegi märk, et tera on nüri ja teritamiseks ei tohi venitada.

Riisuge lehed

Kui niiduki võib kuuri talvekorterisse lükata, on aeg reha kätte võtta. Värvikirev lehevaip on väga ilus, aga kui märjad lehed vajuvad murule ja hakkavad seda lämmatama, on kevadel seal inetud plekid.

Mida kiiremini maha langenud lehed riisutud saab, seda parem murule. Seega, kes ihkab ideaalset muru, olgu sügisel rehaga hoolas.

«Sügisel on päikest niigi vähe ja lehed, mis veelgi varju annavad, pole murule head: nii ei jõua muru talveks jõudu koguda ja madalalt niidetud muru kipuvad ka seenhaigused kimbutama,» rääkis Aivo Tamm. «Aga jällegi: mõne talu õuel võivad ju lehed olla.»

Alkohol ja energiajook on koos ohtlikud

Viimasel ajal on muutunud üha populaarsemaks energiajookide ja alkoholi koos tarbimine. Tervise arengu instituudi energiajookide tarbimise raportis kirjeldatakse, missugused ohud sellise harjumusega kaasas käivad.

Raportis tõdetakse, et energiajookide stimuleeriv mõju võib varjata seda, kui purjus inimene on, ning tekitada olukorra, kus on raske aru saada, kui palju on alkoholi tarbitud.

Uuring, milles vaadeldi inimesi, kes jõid energiajooke koos alkoholiga, näitas, et sellised inimesed tundsid küll vähem niisuguseid sümptomeid nagu peavalu, nõrkus ja lihaste koordinatsioonihäired, kuid sellegipoolest oli nende motoorne koordinatsioon ja visuaalne reaktsiooniga aeg halvenenud. Kuna paljud inimesed kaaluvad oma kainust läbi eespool nimetatud sümptomite, on oht, et nad võivad valesti hinnata oma tegeliku joobeastet ning hakata juhtima autot või võtta ette mõne muu ohtliku tegevuse.

Kanadas Halifaxi ülikoolis korraldatud noorteuuringust ilmnas, et need, kes jõid energiajooke koos alkoholiga, tarvitasid alkoholi märkimisväärselt rohkem kui need, kes energiajooke alkoholiga koos ei tarvitanud.

On teada juhtum, kus enne terve olnud 37-aastane mees toodi traumapunkti pärast epilepsiahoogu. Vahetult enne teadvuse kaotust oli ta joonud tühja kõhu peale kolm kasti energiajooke koos viinaga. Patsiendil ei olnud varem esinenud atakke, peatraumatsid ega muid haigusi ja ka tema perekonnas polnud atakke olnud.

Alkoholi ja energiajooki koos võtmine suurendab alkoholimürgituse tõenäosust. Samuti võib see põhjustada dehüdratsiooni, mis toob kaasa kõhulahtisuse, iivelduse või oksendamise, väsimuse ja peavalu, südame löögisageduse suurenemise, lihaskrambid ning rängemad pohmellinähtused.

2013. aasta kevadel Eesti kaubandusvõrgus müügil olnud 34 sorti energiajookist oli vaid seitsmel peal soovitus mitte tarvitada seda koos alkoholiga. (tarbi- ja24.ee)

KOOLITUS

Šoti meister käis õpetamas siinseid künnikohtunikke

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Nüüd, mil Olustvere künnimeistrivõistlustega on üheksandat korda ühele poole saadud, on paslik piiluda kardinata taha ja uurida, mis leidis aset päev enne seda, kui põldudel hakkas atra seadma 35 kündjat, et enda seast parim välja selgitada.

Neljapäeval kogunesid reedeste võistluste kohtunikud Olustvere lossi vastas olevale kahvatukollasele kõrrepõllule õppepäevale, mida juhendas Šoti maalt tulnud Ian Daniel. Tema näpunäited pidid aitama neil võistlejaid hinnata ühtse skaala alusel.

«Künnivõistluste hindamine on ju nagu iluuisutamise hindamine: tarvis on detailidesse süveneda,» võrdles agroom Heino Laiapea.

Seevastu Olustvere kandi põllumees Tambet Sova kõrvutas künnivõistlusi missivõistluste ja laulukonkursiga. «Siin on oluline ka see, et oleks silmaga ilus vaadata, aga ega viimase detailini kaunis künd põllu viljakusele kaasa aita.»

Esimene koolitus

Tartumaa põllumees Kuno Lopp tähendas, et on juba kolmkümmend aastat künni-

elemente hinnanud ja nüüd lõpuks tehti koolitus ka. Ta meenutas üht ammust õppepäeva vihmases Väike-Maarjas, kus teadmisi jagati veel veneaegsete reeglite järgi.

«Ei saa öelda, et seni oleks midagi valesti tehtud, kuid siin õpetatakse sedagi, mis varem on võib-olla tähelepanuta jäänud,» lausus Lopp.

Eelkõnelejaga pundis olnud Tambet Sova, kes on künnivõistlustel kohtuniku rollis olnud kümmekond aastat, uuris seltskonna keskel künnikohtunike juhendit ja arutles, et pildil ei ole üldse rohtu näha, seega tuleks niisugusel juhul anda veidi kõrgemad punktid. «Kas me oleme seda alati arvesse võtnud?» pöördus ta kaaslaste poole.

Juhendi sai õppepäeval iga kohtunik ning selles nii kirjeldati kui näidati pildidel, millised vaod on hästi ja millised halvasti tehtud.

«Kõigepealt küntakse vagu lahti ja siis kokku. See kokkukünni vagu peab jooksma ühtlaselt,» selgitas Lopp ning viipas proovilapile. «Seal on kroon juba liiga kitsas, aga lihtsalt peale vaadates ei pruugi inimene vahet teha.»

Hindamise põhimõtteid teadsid kohtunikud juba varem ja oskasid kriitiliselt vagusid vaadata. Ent seni olid nad Sova sõnul töötanud pelgalt kirjelduste järgi.

«Võib ju rääkida, et võiseen on kollane ning niisugune ja naasugune, aga lähed metsa ja kannuseen on ka kollane. Pil-

dilt on kohe näha, milline see seen tegelikult on, ja veel parem, kui näed teda elusast peast,» kõneles ta ning lisas, et künnikohtuniku juhend ja õppepäev on väga vajalikud, eriti arvestades seda, et Eestis soovatakse korraldada ka künnimise maailmameistrivõistlusi.

Olustvere künnivõistluste peakorraldaja, Eesti künniseltsi juhatase liige Riho Kala kinnitas, et seda tahavad tõesti kõik ja plaane on peetud. «Me oleme isegi järjekorras seal kuskil 2020. aasta paiku, aga eks see näha ole. Kui mõni riik vahepeal ära kukub, on Eestil ehk varemgi võimalus, kui kõik on võistlusteks valmis. Järgmised rahvusvahelised künnimeistrivõistlused toimuvad Prantsusmaal.»

Künnimees 1950. aastatest

Šotlane Ian Daniel on Riho Kala sõnul ennegi Olustveres koolitusi teinud ja häid suhteid hoitakse temaga kunagise künnimeistri, Kehtna mehe Kaspar Järvala kaudu.

Järvala selgitas, et õppepäevaks vajalikud vaod kündsid nad Danieliga kolmapäeval ja kuigi too oli enda kohta naljatamisi ütelnud, et 71-aastane mees võiks juba kodus magada, oli ta päris usinasti adra järel käinud, nii et lõpuks võis lausa kilomeetreid kokku lugeda.

Põllumeheameti oli Ian Daniel maha pannud viie aasta eest, sest selg ei kannatanud enam traktorisse sisse ja sealt välja ronida.

«Ian Daniel on kündnud

alates 1950. aastatest ja ta tuli neljakordseks Šoti meistriks. Kodus ei olegi tal muid kari-kaid kui ainult esikoha omad,» märkis Järvala.

Põhutuust põllul rikub ilmet

Õppepäevaks valmis küntud vaod ei olnud perfektsed. Kaspar Järvala selgitust mööda tehti sisse algusvagu, siis järgmise astme kroonid, lõppvaod ja põhikünn. «Proovisime adral ühte ja teist seadistust. Eesmärk polnudki ideaalne tulemus, vaid näidata eri taset, et saaks arutada, kuidas on õigem.»

Esimene asi, mis Ian Danielile proovivagude juures ei meeldinud, oli vao alguse tühi-mik — kohe peab pihta hakka-ma ühtlane vaal. Põhutuust vaalu sees oli talle samuti vastuvõetamatu. Puhtalt sellepärast, et esimene hõlm oli liiga madal, võttis ader põhutuusti kaasa ja keeras topeltviilu. Kui vaal on muidu sirge ja viil hea, aga tuustid on sees, võib võistleja kaotada suisa kaks punkti.

Edasi liikudes selgus, et keetasnoa jälg mullal polegi teab mis suur viga, vao vahele varisenud muld võtaks rohkem punkte. «Niikaua kui jälge ei pudene mulda sisse, pole häda midagi,» tähendas Daniel.

Seepeale võis kuulda künnikohtunike omavahelist vestlust, et seni pole ka nemad ket-tajäljest suurt midagi arvanud ja on oluliseks pidanud ikka põhja puhtust.

Vagude vahel õpetussõnu kuulates leidsid hindajad, et

Kohtunike koolituspäeva tarbeks küntud vaod. Nende järgi sai šotlastest juhendaja selgitada, mille eest künnivõistlustel osalejatel punkte ära võetaks või mis on väga hästi tehtud.

Künnivõistlused on nii sport kui kultuur

Põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder märkis Olustvere künnivõistluste eel, et tänavune sügis on olnud põllumehe sõbralik ning küllap on mõeldvõetul osalejad saanud end põhjalikult ette valmistada.

Seeder tähendas, et iga aastal on arutatud, mis need künnivõistlused siis õigupoolest on: kas põllumajanduslik üritus, kutsevõistlused või sport? Ja kui on sport, siis kas on tehnikasport või loominguiline sport?

«Küllap ta on mõlemat. Olgu tehnika tänapäeval nii moodne kui tahes, inimene peab sellest üle käima ja kui ei käi, on asi väga halvasti,» lausus minis-

ter ning nentis, et teise külje pealt vaadates võib künnivõistlusi nimetada hoopis kultuuri-ürituseks. «Väga paljude rahvaste kultuur on pärit põllumajandusest ja ka taimi nimetatakse meil põllukultuurideks. Inglise keelest otse tõlkides on põllumajandus ju agrikultuur.»

Kultuuriga olid tänavused võistlused seotud selleski mõttes, et lisaks neljas võistlusklassis osalejatele võtsid mõõtu VIP-id. Nemad küll üldarvestuses esikohta ei hiilunud ja Prantsusmaale maailmameistrivõistlustele minna soovi, kuid oma osa rahva põllutöödele lähemale toomisel andsid nad kahtlemata. (Sakala)

päris paljust on nad juba teadlikud, ent mõni teema, näiteks vao põhja sügavus ja selle ühtlus, kiskus üles ka väikesi vaidlusi.

Riho Kala kinnitusele päev enne tööleasumist hindamistööde jagamine kohtunikke se-

gadusse ei ajanud. «Vaidlusmomente, kuidas hinnata, on ju aastaid olnud ja see õppepäev oligi koht, kus sai asjad selgeks vaielda. Mõnel on ju rohkem kogemusi kui teistel ja nüüd oligi kohal meister, kes võis rääkida, mis siis õige on.»

Mitmekordne Šoti künnimeister Ian Daniel käis enne Olustvere võistlusi selle kohtunikke koolitamas.

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused@sakalakirjastus.ee

KINO

Sakala keskuses linastub homme kell 19 Ene-Liis Semperi ja Tiit Ojasoo film «Kust tuleb tolm ja kuhu kaob raha». Tallinna tänav 5, Viljandi.

ÜRITUSED

Tantsurühm Mulgi Marid alustab hooaega täna kell 11 Sakala keskuses. Ootame uusi huvilisi vanuses 55+. Telefon 5397 7233 Maie Roosimaa. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Viljandi linnaraamatukogus on täna kell 16 gümnaasiumi õpilastööde näituse avamine. Homme kell 18 alustab lasteosakonna õppeklassis taas väikeste sõprade meisterdamisklubi. 3. oktoobril kell 17 leiab raamatukogu Ameerika nurgas aset Ülo Alo luuletund. Kuulajad saavad ülevaate luuleantoloogiast «Arbujad» ja üht-teist Bernard Kangro kogumikust «Arbujad». Samuti luuletajatest ja nende saatustest, midagi ka isiklikku. 4. oktoobril kell 11 on lasteosakonnas Juhan Voolaidi raamatu «Kullamäe lood» esitlus. Tallinna tänav 11/1.

Karksi valla kultuurikeskuses on

täna kell 12 rahvusvahelise muusikapäeva kontsert, kus astuvad üles Lauri Kadalipp saksofonil, Paul Neitsov kitarril, Jorven Viilik basskitarril ja Kristjan Mängel trummidel. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Karksi valla kultuurikeskuses tähistatakse täna kell 12 eakate päeva. Meelelahutust pakuvad kloun Ummi ning Sirje ning Rein Kurg. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Saarepeedi rahvamajas tähistatakse täna kell 14 eakate päeva. Külla tuleb Katrin Karisma. Kaetud on ka kohvilaud. Info ja registreerimine telefonil 523 4605.

Viljandi gümnaasiumis peab täna kell 17 Euroopa parlamendi president Martin Schulz kõne. Pärast algab küsimustevoor. Hariduse tänav 2.

Tallinna kuulmiskeskuse vastuvõtt on homme Posti tänav 20, Viljandis. Vajalik eelregistreerimine kella 10—15 telefonil 433 3196.

Mäluring alustab 3. oktoobril kell 11.30 Viljandi eakate puhketoas Lääne tänav 2.

Viljandi KEK-i pensionäride klu-

bi kohvilaud on 3. oktoobril kell 13 Eha tänav 3.

Viljandi muusikakooli orkestrisaalis kõlab 3. oktoobril kell 18.30 õhtumuusika. Esinevad Indrek Leivategija tšellol ja Tatjana Chernichka klaveril. Kavas on Beethoven, Chopin ja Britten. Kontsert on publikule tasuta. Jakobsoni tänav 16.

Karksi valla kultuurikeskuses on 4. oktoobril kell 14 õpetajate päeva pidulik vastuvõtt kutsetega. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Sakala keskuse hoovis on 5. oktoobril kella 11—14 «Leivapäev. Maitsev laupäev kogu perele». Üritus on tasuta. Kell 20 õllesõprade pidu «Oktooberfest». Tallinna tänav 5, Viljandi.

Segarühm Elurõõm alustab hooaega 8. oktoobril kell 19 Eha tänav 3. Ootame uusi tantsijaid vanuses 50+. Info Maie Roosimaa telefonil 5397 7233.

E-klubi saab kokku 9. oktoobril kell 14 Tähe peosaalis Posti tänav 6. Osalustasu 4 € saab maksta Viljandi eakate puhketoas Lääne tänav 2 või 5. oktoobril kella 10—12 Viljandi linnaraamatukogus Tallinna tänav 11/1.

NÄITUSED

Viljandi linnagaleriis raamatukogu kolmandal korrusel on avatud Viljandi gümnaasiumi õpilastööde näitus. Lasteosakonnas on 12. oktoobrini avatud Marianna Oklejaki raamatuillustratsioonide näitus «Kuningas ja võlur». Tel 433 8660. Tallinna tänav 11/1.

Sakala keskuse jalutussaalis näeb 1. novembrini Maie Kaasiku fotonäitus «Ajast ja arust». Tallinna tänav 5, Viljandi.

Viljandi muuseumis on 5. oktoobrini Viljandi huvi- ja kunstikooli õpilaste ühishäitus «Must- rimängud». Johan Laidoneri plats 10. Tel 433 3316.

Karksi valla kultuurikeskuse teise korruse fuajees oktoobri lõpuni näitus «Potatoprint». Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Mulgi Ukuvaka ruumes on oktoobri lõpuni pärandkultuuri aastale pühendatud näitus «Oh aegu ammuseid». Avatud tööpäeviti kella 11—17. Kooli tänav 2, Abja-Paluoja.

Kondase keskuses on 24. oktoobrini Villu Plingi ja Silja Saarepuu videonäitus «Tagalased», 27. oktoobrini Peeter Lauritsa

LIIS TREIMANN (POSTIMEES)

Euroopa parlamendi president Martin Schulz on täna Viljandis külas ja peab kell 17 gümnaasiumis õpilastele, õpetajatele ja teistele kuulajatele kõne. Pärast vastab president huviliste küsimustele.

fotonäitus «Taevaatlas», 10. novembrini Jasper Zoova isikunäitus «Jaamad ja loomad». 1. detsembrini Seaküla Simsoni skulptuurinäitus «Paugutaja Seakülast». Püsiekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Suure-Jaani külalistemajas saab näha Valev Seina maalinäitust

«Jaanist mihkclipäevani». Ilmari tänav 3-a. Tel 551 5932.

Viljandi maavalitsuses näeb Margot Laidonäri loodusfotosid. Vabaduse plats 2. Tel 433 0400.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on Reinhard, Rainer, Rain, Raino, Ragnar ja Rauno.

RISTIKU RISTSÕNA

VIHTUMA	UNENÄGU	HAIK	KEEM. ELEM. VÄIKSEIM OSAKE	MENDELEEV IUM	E. NÄITLEJA (N + IN.)	PESUKÄSN	PAGARI-TOODE	VIRVENDUS	AASTA	MISTER	VÄIKE-	VANEM ONKU	HÜVAKULE	ENERGIA-SALVESTI	E. KUNSTNIK (IN. + N)	PEPUALUNE
						IKKAGI						ALEVIK IDA-VIRUS				
MESSILT OSTETAV PAGARI-TOODE									RIIU- HIMULISUS BRITI ROCKBÄND							
SAKSA K. EESSÕNA				RIVI						NADILT						
				MÕISA- VALITSEJA						LIIGNIISKE MAA						
KUNSTISTIIL KESKAJA EUROOPAS							JÕGI EESTIS							KUTSUV HÜÜE		
PELDIKUPUHAHAJA							KOLL							SÜNNIRIIK		
ELUSKALA HOIDMISE KAST					VÄLJENDAB KITSUST KÕNETLUS						INGLISE KIRJANIK AAFRIKA RIIK					LINNU- MAGUS
S. KINGI TEOS			SEENE- RAADIUM					KORDA- LÄINUD KOOSTIS- OSA							MEETER	
															NIPSU LASKMA	

MEESLOOM																VIBUPÜSS	KAUBA VÄLJAVEDU	ILMAKAAR	KÜLA- KURNAJA	SEKUND	JÕGI ITAALIAS	KUNSTI- VOOL	JADA	RAHAKAPP
	SIIMENS		ÜKSIKOLEND							SAMOA PEALINN						ASUSTA- TUD KOHT								
			LÄBI ELAMA							TAANI KROON														
	AINUS				SPORDI- TARVETE TOOTJA								ROOMAJA							E. JALG- PALLUR				
					TANTS								AURAHA							SOOJUS-				
	NOOT			TARA						LÄPASELT											VAATA (MURDES)			
				KÄTTEMAKS						ADER											SURNU- KEHA			
	IISRAELI KIRJANIK						EESTI JÄRV ASUKOHA MÄÄRAMISE SÜSTEEM						LUSTI- LÕÖMINE										SÜD	
													EUROOPA KESKPANK										OMAL KÄEL	
SIHILIKULT									KÕRGEM SEISUS								KOLJU-							
									OSMIUM															
PISIINIMENE						EKSIMUS													ALEVIK VÕRUMAAL					
						SENT													ESIMENE					
JALATS									INDIAAN- LASTE TROFEE								SIHIKU OSA TULIRELVAL							

RISTSÕNAD SUURTELE JA VÄIKESTELE!

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0042, madis.luik@ajaleht.ee

500

Viljandi spordikooli sõudmisõpilased Krete Koovit ja Erli Mat võitsid pühapäeval Peterburis peetud noorte Balti karikavõistlustel paarisaueruliste kahepaatide 500 meetri distantsi.

LAUTENNIS

Esireket end üllatada ei lubanud

MADIS LUIK
madis.luik@ajaleht.ee

Laupäeval ja pühapäeval peeti Viljandi spordihoones kohaliku lauatenniseklubi korraldusel kaks rahvusvahelist turniiri ning mõlemal võidutses Eesti meeste üksikmängu reitingutabelit juhtiv Aleksandr Smirnov ja edukaim naine oli Kätlin Latt.

Eesti lauatennise liidu karikasarja kuuluva Sakala *grand prix'* lõppjärjestuse selgitamisele kulus laupäeval ligemale kaheksa tundi. Pühapäeval, mil teoks sai Sakala klubi 30. karikasarja avavõistlus, oli osalejaid paarikümne võrra enam ning päev venis veelgi pikemaks.

Mõlemal mõõduvõtul ulatus osalejate skaala harrastajatest professionaalideni ning eestlastele pakkusid konkurentsi Läti, Leedu ja Soome mängijad.

Soome harrastaja valmistas üllatuse

Sakala *grand prix'* meesüksikmängu poolfinaalis võitis Tallinna Kalevit esindav Aleksandr Smirnov 3:0 Igors Sidorovski Lätist ja teises poolfinaalis oli Jens Weckström Soomest 3:2 parem leedulase Arturas Orlovast.

Finaalis alistas Aleksandr Smirnov 3:0 Jens Weckströmi. Kolmandat kohta otsustavas mängus oli Arturas Orlovast 3:1 üle Igors Sidorovsist. Sakala parima mängijana lõpetas Rivo Saaremäe kuuendana.

Viljandi lauatenniseklubi Sakala juht Peeter Allikoja nimetas turniiri suurimaks üllatuseks Jens Weckströmi head mängu, mis ta finaalkohtumisele viis. «Nelja parema sekka jõudnutest oli tema ainus amatöör,» põhjendas ta.

Naiste esikohaheitlus Sakala *grand prix'* l kujunes mulluse finaali korduseks: nagu toonagi, võitis otsustavas vastasseisus tallinnlanna Kätlin Latt 3:0 Aseri klubi liikme Tatjana Tšistjakova.

Eesti naiste reitingutabelit juhtiv Tatjana Tšistjakova sai poolfinaalis raske 3:2 võidu lätlanna Insana Mahauri üle. Kätlin Latt teenis finaalkoha viljandlanna Getter Põru 3:0 alistamisega.

Viljandi spordikooli treeneri Kert Villemsi sõnul valmistas Getter Põru meeldiva üllatuse veerandfinaalis: ta sai jagu Eesti valitsevast meistrist Valeria Petrovast. Too jätkas

Eesti meeste lauatennise reitingutabeli liider Aleksandr Smirnov võitis mõlemad nädalavahetusel Viljandis peetud rahvusvahelised turniirid.

4 x ELMO RIIG

aga võidukalt miinusringist ning jõudis päeva lõpuks kolmandat kohta selgitavale matšile. Naisteturniiri pronksilahingu pidasidki omavahel narvalannad: Valeria Petrova alistas 3:0 treeningukaaslase Olesja Ketško.

Getter Põru tulemuseks jäi kuues koht. Tema klubikaaslane Julia Kirpu lõpetas kaheksandana.

Täiskasvanute turniiriga samal ajal peetud kadettide mõõduvõtul oli noormeestest võidukas soomlane Veikka Flemming kahe leedulase ees. Viljandi klubi parimana teenis Rainer Valo viienda kohta. Sama vanuserühma neidudest oli võidukas Valeria Sarõtševa Pärnust.

Eesti vanim sariturniir avas hooaja

Eesti pikima traditsiooniga lauatennisesarja, Sakala klubi karikavõistluste avaetapp, mis peeti Ris Ehituse auhinnatur- niirina, kujunes nagu ikka tu-

geva tasemega mõõduvõtuks. Seal lõi kaasa ka enamik laupäeval mänginutest.

Finaalis alistas Eesti esireket Aleksandr Smirnov 4:1 päev varem neljanda kohaga leppima pidanud lätlase Igors Sidorovski. Kolmandat kohta otsustavas mängus oli leedulane Arturas Orlovast 3:0 parem viljandlasest Rivo Saaremäest.

40-aastaste veteranide hulgas tuli esimeseks Antti Luigemaa Pärnu klubist ning 60-aastaste seas Voldemar Tusis Türilt. Parima välismängija auhind läks Maris Kudale Lätist ja parima naismängija auhinna pälvis Kätlin Latt Tallinnast.

Lauatennise reitingutabelis 200. kohast tahapoole jäävatest mängijatest oli edukaim Eduard Virkunen Tallinnast. 18-aastastest olid parimad Mihkel Pae Tartust ja Insana Mahauri Lätist, 15-aastastest Agnius Kacerauskas Leedust ja Valeria Sarõtševa Pärnust ning 12-aastastest Tomi Pärn Tallinnast ja Anett Luigemaa Pärnust.

Kuuest osavõistlusest koosneva Sakala karikasarja järgmised etapipunktid jagatakse 13. oktoobril, mil on kavas Matti Kallaspooliku mälestusvõistlus.

Võõrustajad võitsid klubide matši

Reede õhtul pidasid Viljandi spordihoones oma 38. sõpruskohtumise Porvoo klubi Maraton ja Viljandi klubi Sakala.

Porvoo meeskonnas mängisid seekord Jens Weckström, Claus Karlsson ja Toni Pyykkö. Viljandi klubist astusid neile vastu Rivo Saaremäe, Kert Villemis ja Kert Perkmann. Tulemusega 6:3 võitis turniiri Viljandi lauatenniseklubi esindus.

Parimaks mängijaks tunnistati Rivo Saaremäe, kes võitis kõik kolm kohtumist.

Viljandi Sakala ja Porvoo Maratoni sõpruskohtumiste üldseis on 23:15 viljandlaste kasuks. (Sakala)

Sõpruskohtumise parimaks tunnistati Rivo Saaremäe.

Viljandlanna Getter Põru lõpetas Sakala *grand prix'* naisteturniiri kõrge, kuuenda kohaga.

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.ajaleht.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063, faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee, kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja Rannar Raba 433 0051
Toimetajad Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid Alvar Aotäht (uudised) 433 0085
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Madis Järvkülg (uudised) 433 0084
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig, Marko Saarm 433 0057
Korrektoir Kadri Soon, Tea Raidsalu 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Kujundus Piret Holtsmann, Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Imbi Padrik 433 0081
Kujundaja-kujundaja Liina Valt 433 0081
Korrektoir Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad Kaie Liiv 433 0065, Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9–17, lõuna kella 13–13.30. Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni. Sakala ilmub viis korda nädalas. Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed. Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007 Tartu. Postiaadress Rütli t 14, 80010 Pärnu. Toimetus käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada. Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval. Kõik ajalehes Sakala avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trukitud Kroonpressi trükitokjas. Tiraaž 8713

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Reedel sündisid Viljandis kaks tüdrukut ja üks poiss, laupäeval ühe poiss ja üks tüdruk ning pühapäeval sündisid tüdruk.

135 AASTA EEST Sakala, 30. IX 1878

Wõeralt maalt. Konstantinoopolist. Kui sõnumed Mehmet Ali-Pashaa äratamisest seie olivad jõudnud, läks siin liikumine rahwa seas väga suureks. Mõned olivad rõõmsad, et see Giaur (uskmata koer, nagu Türklased kõiki muuusulisi söimawad) surma oli saanud, sest Mehmet Ali-Pashaa oli sündimise poolest Sakslane, kes poisikesel põlwes Türgimaale oli saanud, kus ta Türgi usku heitis ja teda üks suurtugu Türklane kasvatas ja söökooli saatis.

Patju ja tekke valmistav tekstiilitööstus
AS MIVAR-VIVA võtab töomahu
suurenemise tõttu tootmisliinide
komplekteerimiseks tööle

**LIINIMEHAANIKUID,
OPERAATOREID,
ÕMBLEJAJD,
VAAKUMPAKKIJAJD** (sobiv noormeestele)

ja teisi töölisi.

Pakume tubast tööd, kohapealset täiendusõpet ja tööpanusele
vastavat tasu (tükitöö). Töö on täistööajaga ja kahes vahetuses.

Tööd vaatama ja läbirääkimistele saab tulla tööpäeviti kella 9–16
kohapeale aadressil Lossi t 41, Viljandi (bussijaama juures).
Aega kokku leppida ei ole vaja.
Tel 433 3748, 433 4296. Kuulutus ei aegu.

KAUPLUSES
Koduilu

**SUUR
ALLA-
HINDLUS
KUU LÕPUNI.**

Leola Ärikeskus
(Kivi 2, Viljandi)
Avatud E–R kl 10–18,
L kl 10–15.
Tel 433 3558.

FLINT.
OÜ FLINT KAUBANDUS
tel 5635 8972 · janar@flintkaubandus.ee
www.flintkaubandus.ee

TYM 433 ST

- ▶ 43 hj Perkinsi mootor
- ▶ 16-käiguline reeversiga käigukast
- ▶ joystick-juhtimine
- ▶ 4 paari hüdroväljavõtteid
- ▶ esiraskused

TM
GARANTII KUNI
5 AASTAT

17 200 €
+ km 20%

LISAKS VÄGA HEA VARUSTUS:
CD-raadio, kliimaseade, teleskoopaisad,
töötuled ees ja taga, reguleeritavad veljed,
pesuriga klaasipuhastajad ees ja taga jpm.

Austatud eakad!

**Kutsume teid 5. oktoobril kell 14 algavale
kontsertaktusele pärimusmuusika aidas.**

Äsja ilmunud raamatut Eesti kliimast tutvustab Andres Tarand.
Muusikaliste vahelaladega esineb Peeter Kaljumäe.
Päevakajalistele küsimustele vastab Sven Mikser.

**Õnnitleme tänase
rahvusvahelise eakate
päeva puhul, soovime
teile tervist ja sära
silmaadesse!**

Kohtumiseni laupäeval!

Alopes Tule ja õpi!
AM-, A- ja B-kat kursused
3. oktoobril kell 17.30.
AM-, A- ja B-kat kursused
e-õppena igal
neljapäeval kell 16.
Lõppastmekoolitus
e-õppena iga nädal.
Info tel 433 5434 või 505 3269,
www.alopes.ee, Väike-Turu t 3.

VISTEKEL OÜ
pakub
tagaluuktõstuk-furgoonautoga
(2,5 t või 21 m³)
**KOLIMIS- ja
VEOTEENUSEID**
üle Eesti.
Teave tel 5344 5466.

Bio CERAMIX®
PENSOFA
"Genius" on tulnud!
• Temperatuurikindlus kuni 450 °C
(kääpidemetele kuni 200 °C)
• KÕIK PLIIDITÜÜBID+AHJ:
gaas, puu, elekter,
keraamika + induktsioon
• Eraldatav käepide
• Võimalik rasvavaba kasutus
E-post estbrita@online.ee
Hulgi: Punane tn 50, Tallinn

ARAVETE SAEVESKI
OSTAB KASESAEPAKKU
(pikkus 3 ja 3,2 m, läbimõõt 18+ cm).
Lisainformatsioon tel 528 7186,
e-post timo@aravete.ee

**Sakala
sinu
taskus!**
Igal ajal
igas kohas ...

Maaettevõtluse päeva päevakava:

- 9.30 Registreerumine ja tervituskohv
10.00 Maaettevõtluse arenguvajadused ja probleemid tulevikus –
Rando Värnik, Eesti Maaülikooli majandus- ja sotsiaal instituudi direktor
10.45 Suure-Jaani valla ettevõtjate ettevõtlusega seotud tõuke- ja tõmbeteguritest –
Kristi Kägu, Eesti Maaülikooli majandus- ja sotsiaal instituudi vilistlane,
sotsiaal teaduse magister
11.10 Äriplaani ja strateegiline planeerimine – Alar Lugu, Eesti põllu- ja maamajanduse
nõuandeteenistus, taimekasvatuse ja finantsmajanduse konsulent
11.55 Ühistegevus – tulundusühistud – Jaan Leetsar, Eesti Maaülikooli majandus- ja
sotsiaal instituudi dotsent
12.40 – 13.30 Lõuna
13.30 Turustamine ja lühike tarneahel Viljandi OTT näitel – Anu Johani ja
Kristi Lõhmus, Viljandi OTT
14.15 Maaelu Edendamise Sihtasutuse tegevused ja finantsinstrumendid uuel perioodil –
Andres Toomet, Maaelu Edendamise Sihtasutus, projektijuht
14.45 Väike-ettevõtlus läbi Leie Hoiu-Laenuühistu pilgu – Mati Toomsalu, Leie HLÜ, juhataja
15.15 Ülevaade uue perioodi MAK meetmetest – Helir-Valdor Seeder, põllumajandusminister
15.45 – 16.00 Kohvipaus
16.00 Maaettevõtlus ja keskkond – Triin Luksepp, Maaelu Edendamise Sihtasutus ja
Aivar Pikkmees, Mäti talu
16.50 – 17.00 Päeva kokkuvõte
Maaettevõtluse päeva modereerib Merle Adams, Rohelise Jõemaa Koostöökogu tegevjuht.

Maaettevõtluspäevale on oodatud kõik maaettevõtjad ja maaettevõtlusega seotud isikud.
Üritus on tasuta, kuid kohtade arv piiratud.
Registreerumine 6. oktoobrini aadressil
www.eas.ee/ettevotlusnadal/viljandimaa/maaettevotlus

Lisainfo: Katri Kuusk, katri.kuusk@nouandeteenistus.ee, tel. 5308 9961.

TOPELTRÖÖM.

www.mollerauto.ee

Ainult kiirematel on võimalus soetada
super-soodsalt Volkswageni rahvalemikuid!
Populaarne Tiguan ja armastatud Golf
esmakordselt ülisoodsa hinnaga.
Kasuta ainulaadset võimalust kohe!

**Lihne ja atraktiivne tagasiost Teie
olemasolevale sõidukile**

Golf Trendline
*Baasumudeli hind 16 132€
-2100€

Golf Highline/Comfortline
*Baasumudeli hind 19 108€
-2400€

Tiguan Trend&Fun
*Baasumudeli hind 19 825€
-2500€

Tiguan Sport&Style
*Baasumudeli hind 26 230€
-2800€

Pakkumine kehtib kuni 16.12.2013

EAS Enterprise Estonia

PIIRKONDLIKUD
ETTEVÕTLUS-
PÄEVAD

Viljandimaa
Arenduskeskus

TARTU ÜLIKOOL

**VILJANDIMAA
ETTEVÕTLUSPÄEV 2013**
7. oktoobril kell 10
Viljandis Sakala keskuses Tallinna tn 5

Kuula loenguid, genereeri ideid ja õpi teiste
kogemusest. Külasta Viljandi Looma- ja metallikeskust ning TÜ Viljandi
Kultuuriakadeemia kiirprototüüpimise keskust.

Info ja registreerimine aadressil
www.eas.ee/ettevotluspaev
1. oktoobrini või kuni kohti jätkub.
Ettevõtluspäeval osalemine on tasuta.

Kella 12–16 INFOMEES, mis on avatud kõigile!
Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, EAS,
Töötukassa, Viljandimaa Looma- ja metallikeskused, EVEA,
Reiting Koolituskeskus, Tööinspeksioon,
JCI Viljandimaa, Viljandimaa Arenduskeskus

www.eas.ee/ettevotluspaev